

РЕЦЕНЗИЯ

върху научно-изследователската, научно-приложната, учебно-преподавателската (образователната), проектантско-реализаторската и експертната дейност на гл. асистент д-р арх. **БОРИСЛАВА АЛЕКСАНДРОВА МАНЧЕВА-ВЕЛКОВА**, участник в конкурс за заемане на академичната длъжност **„ДОЦЕНТ“** по Професионално направление 5.7. Архитектура, строителство и геодезия, Научна специалност **„Архитектура на сградите, конструкции, съоръжения и детайли“** за нуждите на Архитектурния факултет на Висшето строително училище **„Любен Каравелов“**, София, обявен в ДВ, бр. 9 от 03.02.2015 г.

РЕЦЕНЗЕНТ:

доц. д-р. арх. **БОРИСЛАВ ЯНКОВ БОРИСОВ**,
Декан на Архитектурен факултет
Ръководител на катедра
„Градоустройство, теория и история на архитектурата“
Висше строително училище **„Л.Каравелов“**, София

Рецензията е представена в качеството ми на:

- **Член на Научното жури за провеждане на конкурс и избор за заемане на академична длъжност „Доцент“**, утвърдено със Запсвед N 296 от 31.03.2015 г. на Ректора на ВСУ „Любен Каравелов“ - доц. д-р инж. Радан Иванов на основание на чл.67, ал.2. и чл.58, ал.2.от Правилника за развитие на академичния състав във ВСУ „Любен Каравелов“ и решение на Факултетния съвет на Архитектурния факултет при ВСУ „Любен Каравелов“ - Протокол N 14 от 27.03.2015 г.;
- **Рецензент по конкурса**, съгласно решение от първото заседание на Научното жури за провеждането му.

Рецензията е разработена в съответствие с изискванията на **„Закона за развитието на академичния състав в Република България“ (ЗРАСРБ) (ДВ, бр. 38 от 21.05.2010г. и последвали изменения и допълнения)**, Правилника за приложение на ЗРАСРБ и Правилника за развитие на академичния състав във ВСУ „Любен Каравелов“, София. Конкурсът за академичната длъжност **„Доцент“** е обявен за нуждите на Архитектурния факултет на ВСУ „Любен Каравелов“, София, катедра ГТИА. **Единствен участник в конкурса е д-р арх. Борислава Манчева**, понастоящем гл. асистент в Архитектурния факултет на ВСУ „Любен Каравелов“, София.

1. КРАТКИ БИОГРАФИЧНИ ДАННИ

Борислава Манчева е родена на 01.10.1971 г. в гр. Монтана.

През 1996 г. завършва Университета по архитектура, строителство и геодезия /УАСГ/-гр. София с отличен успех и получава награда за най-добър дипломен проект по "промишлени сгради" за 1996 година.

През периода 1996–1998 г. работи като проектант при СПП на Университета по архитектура, строителство и геодезия в ателието на арх. Иван Сиврев и проф. арх. Любен Сиврев, където участва в проектирането на обекти в областта на промишлените, обществените и жилищни сгради.

Между 1998 и 2000 г. тя изпълнява длъжността главен архитект на община Медковец, област Монтана.

От 2000 г. до сега е първоначално асистент, а след това гл. асистент във ВСУ "Л. Каравелов", като временно от 2012 до 2013 г. е ръководител на новообразувана катедра, която в последствие след реорганизация на Архитектурния факултет се закрива.

През 2005г. арх. Манчева успешно защитава докторска дисертация на тема "Архитектурни проблеми на столовото хранене към промишлените предприятия в условията на пазарна икономика" в УАСГ гр. София. От 1998г. до 2008 г. тя работи и като хоноруван асистент в Архитектурния факултет на УАСГ и ръководи курсови проекти по дисциплините:

- "промишлени сгради и територии" за специалност "архитектура"
- "аграрни сгради" за специалност "архитектура"
- "архитектурно проектиране и архитектурни норми и похвати при проектиране на сгради и населени места " за студентите от специалност ССС.

Тя има голямо по обем научно-изследователско творчество и значителен учебно-преподавателски опит, основно в областта на теорията и проектирането на производствено-складови територии и сгради с производствено предназначение.

2. ОБЩО ОПИСАНИЕ НА ПРЕДСТАВЕНИТЕ МАТЕРИАЛИ

Приложен е списък с много на брой публикации на арх. Манчева, свързани с придобиване на посочената академична длъжност "доцент", за която тя кандидатства.

В настоящия конкурс гл. асистент д-р арх. Борислава Манчева представя научно-изследователска, учебно-преподавателска, проектантска и експертна дейност, която може да се обобщи съгласно препоръчителните показатели при оценяване на кандидати

за заемане на академичната длъжност „Доцент“ във ВСУ „Любен Каравелов“, София по следния начин:

НАУЧНО-ИЗСЛЕДОВАТЕЛСКА ДЕЙНОСТ общо 219 т.

1.1. Публикации

- Монографии издадени в България – **2 бр.** (1 бр. х 60 т.=60 т. и 1 бр. от 20% -12т. или общо 72 т.);
"Аграрни сгради и комплекси", изд. ВСУ " Любен Каравелов", ИК "Виделина" 2014 г.
"Индустриални и транспортни сгради и комплекси", изд. ВСУ "Черноризец Храбър", като една пета участие към същия труд на проф. д-р арх. Любен Сиврев, удостоверено с декларация на проф. Сиврев.
- Статии в национални списания без импакт - фактор – **3 бр.** (3 бр. х 10 т. = 30 т.); има представена служебна бележка във връзка с това, че статиите "Студентски проекти от два ВУЗА предлагат реални идеи за подобряване на транспортните проблеми на София, част 1 и част 2 " са приети за печат в сп. Архитектура за 2015 г. Съдържанието и качествата на статиите не се коментират в настоящата рецензия, но въз основа на приложените служебни бележки се оценяват съгласно възприетата точкова сестема на правилника за развитие на академичния състав във ВСУ "Л. Каравелов". Третата статия е "Използване на соларни панели в оранжерииното производство", публикувана през 2014 година в научното списание "Механика, Транспорт, Комуникации" на ВТУ гр. София.

1.1.8. Участие с доклади, публикувани в сборник трудове на научни форуми в България - 13 бр., или общо 52 т. Прави впечатление значителният брой на публикуваните доклади на кандидатката в български научни форуми.

1.2. Участия в научни форуми /конференция или конгрес/ без публикуване

- постер на национален форум с международно участие – **2 бр.** (2 бр. х 3т. = 6 т.);

1.3.8. Участие в проекти от научния план на ВСУ - 2 бр. /общо 4т./

1.4. Цитирания

- Цитирания в национални издания – **8 бр.** (8бр. х 2 т. = 16 т).

НАУЧНО - ПРИЛОЖНА ДЕЙНОСТ общо 48т.

2.2.3. Участие или организиране на изложби в България - 2 бр., или общо 10 т.

2.4. Приложни разработки, реализирани в практиката

- Раководство или участие в приложни разработки, реализирани в чужбина - 3 бр. или общо 6т.
- Ръководство или участие в приложни разработки реализирани в България – 14 бр. (14 бр. x 1 т. = 14 т.). (съгласно забележка 3 към приложението за общ брой точки по показателите 2.4.1. и 2.4.2. се вземат 20 т.).
- 2.5.2.- научно популярна статия - 3 бр. или общо 12т.
- 2.8.2.- ръководител на студенти за участие в научни мероприятия - 6 бр. или общо 6т.

Общият брой точки от I и II е съгласно самооценката на кандидатката за заемане на академичната длъжност "доцент", общо 228 т., което отговаря на изискванията от Правилника за развитие на академичния състав във ВСУ "Любен Каравелов".

УЧЕБНО-ОБРАЗОВАТЕЛНА ДЕЙНОСТ общо 67т.

3.1. и 3.2. Преподавателска дейност и Издадени учебни пособия и помагала

- Разработени нови лекционни курсове по дисциплини - 4бр. или общо 40 т. :
 - Сградостроителство и архитектура за студенти първи курс от колеж.
 - Сградостроителство и архитектура за студенти ССС втори курс редовно и задочно обучение / част от лекционен курс/.
 - Аграрни сгради за специалност архитектура трети курс във ВСУ "Л. Каравелов".
 - Промислени и аграрни сгради за специалност САСС трети курс /част от лекционния курс/.
- Разработване на WEB базирани курсове / по дисциплини /- 1бр. или общо 20 т.
- Издадени учебни пособия, помагала и учебници за студенти с ISBN – **1 (25%) бр.** (общо 7,5 т.);

ЕКСПЕРТНА ДЕЙНОСТ (общо 6 т., като членство в творческа или професионална организация в съответната научна област-членство в национална организация).

В количествено отношение рецензентът приема да рецензира посочените материали и дейности. Прилагайки предложената и утвърдена точкова система от нормативната уредба на ВСУ „Любен Каравелов” за всеки показател по основните дейности, продукцията на кандидата формира бал от общо **301,5 точки**, а само по първите два раздела – научно-изследователска и научно-приложна дейност –

228 точки, с което са надхвърлени препоръчителния минимален брой точки за кандидат за „доцент“ – **250 точки**, от които по посочените два първи раздела – 80 % или **200 точки**, т.е. има превишение в сравнение с изискуемия минимум по приложението от правилника на ВСУ "Л. Каравелов". Разработените научни трудове и дейности представят гл. асистент д-р арх. Борислава Манчева като добър професионалист и изследовател и са свидетелство за познаване на теорията и практиката в архитектурно градоустройствената област на производствените и аграрни сгради и комплекси. В тях авторът показва способност да анализира проблеми, да прави обобщения и изводи с научно-приложни приноси.

3. НАУЧНО-ИЗСЛЕДОВАТЕЛСКА ДЕЙНОСТ

В този раздел основно място заема публикуваната от автора монография "Аграрни сгради и комплекси", изд. ВСУ "Любен Каравелов", ИК "Виделина" 2014 г.

В монографията авторът анализира конкретен архитектурно-градоустройствен пример - аграрните сгради и комплекси, за който са направени теоретични изводи въз основа на проучванията и илюстрираните примери и проекти. Разработени са специфичните особености на устройствената и технологичната концепция за аграрните сгради и комплекси, разглеждани като конкретен архитектурно градоустройствен пример на селскостопанските производствени сгради и комплекси. Направени са изводи и препоръки за теорията и практиката относно инвестиционното проектиране, подкрепени с проучване и анализ на много конкретни примери и проекти, чрез което се извеждат заключения и се обобщават изводи за възможно приложение на монографията. Тук се препоръчва от рецензента към кандидата да се ползва позадълбочено сравнителния анализ на теоретичните постановки и практическите примери в българския и чуждестранен опит като традиции и като съвременни тенденции. В монографията е направено научно-приложно изследване на различни аспекти от методологията за градоустройствено планиране и инвестиционно проектиране на аграрните сгради и комплекси въз основа на изследване на различни примери. Тук е уместно да се препоръча направените предпоставки за създаване на методология да бъдат обобщени и аналитично оценени, така че да могат в бъдеще успешно да прерастнат в изводи и препоръки относно разработване на нов нормативен документ за планиране и проектиране на аграрните сгради и комплекси.

Докладите, публикувани в сборници с трудове от научни форуми, които арх. Манчева е представила за участието си в

конкурса са предимно с тематика от областта на производствените сгради и комплекси. В част от тях, както се вижда от приложените материали, авторката е включила и студенти. Някои от докладите са в съавторства с други архитекти. Впечатлява значителният брой публикувани доклади, съдържащи задълбочени архитектурни и градоустройствени изследвания, както и устойчивият научен интерес на авторката в областта на производствените сгради.

4. УЧЕБНО-ОБРАЗОВАТЕЛНА ДЕЙНОСТ

В този раздел влизат успешно разработените и провеждани от кандидата лекционни курсове по:

- Сградостроителство и архитектура за студенти първи курс от колеж.
- Сградостроителство и архитектура за студенти ССС втори курс редовно и задочно обучение / част от лекционен курс/.
- Аграрни сгради за специалност архитектура трети курс.
- Промислени и аграрни сгради за специалност САСС трети курс / част от лекционния курс/.

Като учебно помагало или учебник за студенти с ISBN е посочен труда "Кухнята в промишлените предприятия и територии" в съавторство с проф. д-р арх. Любен Сиврев и доц. д-р арх. Цв. Симеонов, където арх. Манчева е разработила част първа и от част четвърта - 4.3.5., 4.3.6., 4.3.9., 4.3.10., 4.3.11., 4.4., 4.5. и 4.6. Позволявам си забележката, че в наименованието на учебника е по-подходящо да отпаднат думите "и територии", както и препоръката текстът да бъде обогатен с повече анализи, сравнения и изводи.

Арх. Манчева успешно и последователно провежда своята преподавателска учебна и педагогическа дейност с лекции, упражнения и курсови проекти на студенти по архитектура в качеството си първоначално на асистент, а в последствие и като гл. асистент от постъпването си на работа във ВСУ "Л. Каравелов" до настоящия момент. Качествата ѝ на преподавател се ценят от останалите колеги в катедрата.

5. ЕКСПЕРТНА И ПРОЕКТАНТСКА ДЕЙНОСТ

Тази дейност включва: експертизи на обекти в страната; експертна и консултантска дейност в помощ на институции и органи на управление; участие в национални съвети, комисии и др.; членство в национални организации; участие в органи на управление на творчески и/или професионални организации, изготвяне на рецензии и становища и др.

Кандидатът в конкурса е осъществявал експертна дейност в качеството си на гл. архитект на община Медковец, област Монтана, като ръководител на общинския експертен съвет в продължение на една година, което обстоятелство не е отбелязано и точкувано в справката по приложението към Правилника за развитие на академичния състав във ВСУ "Л. Каравелов". Арх. Манчева членува в Съюза на архитектите в България и в Камарата на архитектите в България.

Тя има редица архитектурни и градоустройствени проекти, между които: "музеен комплекс в Агия Напа - Кипър /конкурсен проект от 1997 г./, "Университетски сгради в Никозия - Кипър /конкурсен проект от 1998 г./, "Дом за възрастни хора в Лимасол - Кипър /конкурсен проект от 1997 г./, "Четириетажна жилищна сграда с гаражи, магазини и ателиета в гр. София", "Магазин за хранителни стоки в с. Медковец", "Цех за пакетиране и съхранение на билки", "Комплекс от жилищни сгради със звена за услуги на партерно ниво в гр. Варна" и др.

Всичко това характеризира арх. Борислава Манчева и като специалист от практиката с успешно творчество в областта на устройственото планиране и инвестиционното проектиране, както и в експертната професионална дейност, особено в направлението на производствените и аграрните сгради и комплекси.

6. НАУЧНИ ПОСТИЖЕНИЯ И ПРИНОСИ

Със своята научна продукция, гл. асистент. д-р арх. Борислава Манчева прави приноси с научно-приложен характер и демонстрира последователност и устойчивост на своите научни интереси в областта на аграрните сгради и комплекси и в дисциплината на производствените и аграрни сгради. Рецензентът приема, че основните приноси на представените от автора трудове засягат именно предложения за решаване на проблеми в градоустройственото планиране и инвестиционното проектиране на аграрни и други производствено-складови комплекси и зони, които имат приложно практическо значение.

ОБОБЩЕНО: Характерът на научните приноси на кандидата в конкурса могат да се отнесат към:

- анализ и обогатяване на съществуващите професионални знания за архитектурно-градоустройствената теория и практика, чрез сравнения и доказване с нови средства на съществуващи факти и проблеми в производствените и аграрните сгради и комплекси;

- приложение на научните сравнения, анализи, обобщения и др. постижения, чрез проучване и внедряване на резултатите в реалната архитектурно-градоустройствена практика.

7. ОЦЕНКА НА ЛИЧНИЯ ПРИНОС НА КАНДИДАТА

В преобладаващия брой от публикациите кандидатът е водещ автор. Това ми дава основание да приема, че анализите, оценките, предложенията и изводите в публикациите са лично дело на участника в конкурса.

8. ПРЕПОРЪКИ

Към гл. ас. д-р арх. Борислава Манчева имам препоръка да публикува научни студии и статии в издания с голям тираж по актуални проблеми на архитектурата и градоустройството, по които се води обществен и професионален дебат и така да постигне по-голяма популярност на своите теоретичните проучвания и заключения. Препоръчвам също така в публикациите графичните и теоретичните източници да се отбелязват по-прецизно, като автори и година на издаването им. Забележката, отправена по-горе относно труда "Кухнята в промишлените предприятия и територии" може също да се добави към препоръката за кандидатката в конкурса.

9. ЛИЧНИ ВПЕЧАТЛЕНИЯ

Познавам гл. ас. д-р арх. Борислава Манчева лично от много години, преди и след постъпването и на работа във ВСУ "Л. Каравелов" като асистент. Следя отблизо в качеството си на р-л катедра и декан на Архитектурния факултет нейното професионално развитие като преподавател. Смятам, че тя е подготвен професионалист, активно занимаващ се с учебно-преподавателска, научно-изследователска и експертна дейност, за които има приложен доказателствен материал в документите, с които участва в конкурса. Убеден сам, че в бъдеще тя ще бъде полезна като преподавател в Архитектурния факултет на ВСУ „Любен Каравелов“, София в качеството си на доцент.

10. ЗАКЛЮЧЕНИЕ

В конкурса са спазени изискванията на Закона за развитието на академичния състав в Република България (ЗРАСРБ), на Правилника за приложение на ЗРАСРБ и на Правилника за развитие на академичния състав във ВСУ "Л. Каравелов", както по отношение на процедурата по обявяването му, така и по отношение на представените материали от кандидата.

По научно-изследователската, художествено творческата и учебно-преподавателската дейност на гл. ас. д-р арх. Борислава Манчева може да се констатира, че те съответстват на изискванията на ЗРАСРБ, Правилника към него и Правилника на ВСУ „Любен Каравелов“ за заемане на академична длъжност „доцент“.

Предвид всичко гореизложено, в настоящата рецензия оценявам научно-изследователската, учебно-преподавателската, проектантската и експертната работа на участничката в конкурса, нейния професионализъм, лични качества – работоспособност и творческа активност, и давам своя положителен вот, предлагайки **гл. ас. д-р арх. Борислава Александрова Манчева - Велкова** да заеме академичната длъжност „доцент“ по професионално направление 5.7. Архитектура, строителство и геодезия, научна специалност „Архитектура на сградите, конструкции, съоръжения и детайли“ в Архитектурния факултет на Висшето строително училище „Любен Каравелов“, София.

Рецензент:

.....
доц. д-р арх. Борислав Янков Борисов

София, 30.05.2015 г.